

-- vayll de les Ferreres a cap de la vayll de la Pea ---
vayll del Bors --- la Pena Blanca --- lo riu de *Cervol*
---» (lleg. en el *Ll. dels Priv. de Sant Mateu* (XXXVIII,
130.7). Crec, segons em digueren els inf., que ara en
diuen *la Font de la Serra*: el nom li degué venir,
doncs, d'uns penyons, si bé amb *a* contaminada per
Coll Pan [art. supra] PANDUS, i cf. cast. *Peñoles* i
penolería (DECH IV, 472b50-58), o més aviat aglo-
merat amb el mot *pe(i)a* 'parany' que està a la base
del nostre article *Paià* (supra), *Paiasso*.

Peprats, Pepuig, V. Pi / Pe.

Seguim amb la variant antiga i dial. PENA.

PENA simple, sense composició ni derivació, ha
quedat com nom de lloc.

La Pena, antiga granja del monestir de Poblet, prop
d'Espuga de Francolí (Esgl. - Santas., *Guiés* I, 216; 20
Ed. Toda, *Las granjas i devesas de Poblet*, Reus, 1927,
p. 20).

La Pena (*la pēna* al Boixar, 1934, LL i, 29), te. Vall-
de-roures. Designaria de primer, una rocassa, probt.
la que figura com *Pinam de Bene*, el 1179 en la llista 25
d'afr. d'Alcanyís, després de *fluviūm de Algars* i se-
guït per *las Penas de Aznar Lagay* <n>a [per a aquest
veg. art. *Laganya*, i *La Caixal* (Nic. Sancho *Descr. de*
Alcañiz, 186, p. 520). *Pina* i *Bene* són duplicats: llati
aquell i mossàrab aquest, amb B- arabitzant; avui es 30
parla sobretot del *Riu de la Pena*, que provinent
d'aqueixa penya, llarga i grossa barrancada que va a
parar al peu E. del gran Mas de Llobet, on modernament,
amb un barratge s'ha format el gran Pantà de
la Pena, a 1h25 de la vila pel costat N., mentre el 35
mas és a l'extrem SO. (LL i, 12, 42, Exc. 237).

Castell de *Pena*, al Rosselló, vora l'Aglí, on moder-
nament s'ha edificat el poble de Les Cases de Pena ,
veg. l'art. a la C- (cast. *Penna* 1011, 1393, *locus de*
Pena, 1424ss.).

Sengles paratges rurals *La Pena* a La Torre de l'Es-
panyol, Vinebre, Bel i Fonollosa de Vallibona (Mlla.).
La Marjal de *Pēna* a Morvedre (xx, 29.13). *Les Pēnes*
a Montcortès Pall. (xxxvii, 112.18). *Pēnes* en el B.
Maestrat, 1250 afr. de Vilafamès i Bell-lloc (Font 45
Rius, *C.d.p.* § 291, p. 426,2).

DERIV. Dim. *Penella*. Munt. i molí te. Pobla de Lillet
a la dr. del Llobregat (C.A.Torras *Berg.* 99, 101), *Ipsa*
Penela 1096, Perles de Baix (Organyà. *BABL* vii, 543).
Penella (Valldeïllou, Llitera, a. 1554: *Bi.Esc. Rbg.*, 118). 50
Sengles *Penella* a Vilafamès, Lluçena i Beniparrell.
Caseta de *P.*, a Torrent, te. Val. (xxx, 139.16).

Penilla a Sumacàrcer (xxxI, 138.9).

El Penello Lluçena (xxix, 101.6). *Los Penellos* a
Olocau de Rei (xxvii, 6.21).

Peneta, La Roca ~, més avall que la Roca Parda a

Costur (xxix, 9.24); «un Botjar a *La Peneta Roja*» (3
cites) a. 1388 (Ll. de Vâlues de Cast.Pna.) probt. d'un
col·le. ll. PINNETA.

PENELLES

Poble de La Noguera 12 k. a l'E., de Balaguer. La
majoria ho diuen sense article: *penēles*, Mollerussa
1920, Casac.; a Barbens, Utxafava, Preixens, Talladell,
Tàrrega (xv, 87, 109, 147, 213, 216). A Granyena (Seg.)
10 *les penēles* (xv, 207, però potser es referia a un ho-
mònim segarrenc).

DOC. ANT. 1069: *Peneles* (MarcaH., c. 1151); 1084:
C.d.p. per a «ipsis *Pennelas* de --- Urgelli --- qui teneat
cro. de Bochcenic teneat et ipsas *Pennelas*» (Font Rius,
15 § 39 i pp. 709-10); 1195: *Pennellas* (Kehr, *Papsturk.*,
549); 1359: *Les Planelles* (CoDoACA xii, 61).

Sengles pdes. *Penelles* a Alcoi i Benilloba. M.Gadea
cita *Penella* entre els castelletes de moros en ruïna,
entremig de Millena i Polop. SSiv. 339: «caserio
morisco del Condado de Cocentina».

COMPOSTOS. *Pena de l'alba*, prop de Boí (xiii,
174).

Soldat, no es refereix a l'aurora, sinó al color blanc
de la roca: Sengles *Penalba* a Albaida, Atzeneta d'A.,
Fondó dels Frares i Alacant. *La Penauba* a (xiii,
88.2).

La Penalta a Morella la Vella. Mola de *Penablanca*,
te. Vallibona prop del trifini amb Xert i Rossell (xxviii,
25); potser ja S. xiv, «a la Pena Blanca» en afrs. de
Morella (xxviii, 130).

Font de *Penabona* [neb-], en el Capbreu d'Assua
de 1645 (Fº 11).

Penafel, munt. i ermita al Pen., entre Moja i Els
Monjos, «alguns escriuen *Penyafel*, però en el país
es pron. *Penafeb*», m'escriu 1932 Pere Mas (que des-
prés en parla en el llibre *Vilafranca del Penedès*, de
l'ed. Barcino).

MENC. ANT. 1097: orig. *Penna fedel* (*Cart. St.*
40 *Cugat* II, 423), id. 1131 (ib. III, 98 i Balari, *Or.* 44);
1143: «fortitudinem de *Pennafidelis* in te. Olerdule»
(ib. III, 128); 1190: *Penna fedel* (MiretS. *TempIH*, 225),
o potser és un homònim: va citat junt amb *Taraval*,
o significava 'penya fidel' en la lluita contra els mo-
ros (càndidament: Català Roca, *Fe i Vida* 27-II- 1955),
sinó cpt. amb *Fidelis* nom d'un sant, documentat ja
d'antic per l'especialista hagonimista Schätzer (*Rom.*
Ign. xxii, 20).

El NL es repeteix *Penafiel*, vila imp. de la prov.
de Valladolid. Formacions paral·leles *Puifel* Rbg.,
te. Areny. *Roca de Pel* ross. (?) en doc. de 1063
(*InuLC*, s. v. *roca*).

Penafreta (> *Prenafeta*), V. *La Freita*